

10

Lønstrup Klint 11 - 16

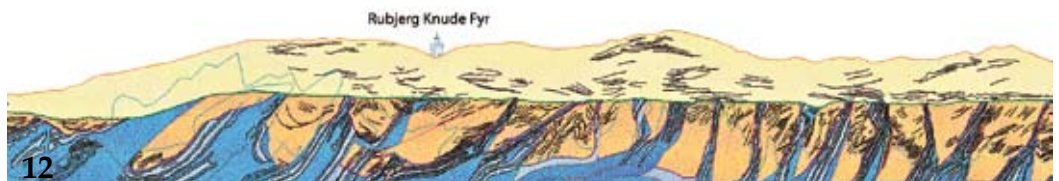
Det er ikke svært at finde ud af, hvor sandet og stenene på Skagens Odde er kommet fra. Det meste kom fra kysten mellem Hirtshals og Løkken, hvor havet har kunnet angribe landet. Den største klint er Lønstrup Klint. Den er 15 km lang og strækker sig fra Lønstrup til Løkken, fig. 1. Ved Rubjerg Knude er den 90 meter høj. De nederste 50 meter består af skrånstillede flager af smeltevandssand og smeltevandsler. Herover følger 20-40 meter flyvesand; det er smeltevandssand, som vinden har hentet i klinten og aflejret på klintens top.

I 7000 år har havets bølger slået mod klinten, regnvand har skyllet sand ned på strandene, og frosten har sprængt leret, så lerklumper er faldet ned. Havstrømmene har ført sand og sten nordpå, hvor der er blevet aflejret på Skagens Odde, mens leret er aflejret på dybt vand. Omkring 800.000 m³ sand og sten føres til Odden hvert år, og klinten rykker ind i landet. Fra år 1900-2000 rykkede klinten 100 meter ind i landet. Hvis hastigheden har været den samme i de 7150 år, der er gået siden Odden begyndte at vokse, så er der fjernet 7 km land i den tid.

Mårup Kirke blev bygget omkring år 1200. Da lå den ca. 1 km fra klinten. I 2009 blev den revet ned, for nu var der fare for, at den ville styrte i havet, fig. 16. Folk med huse ved klintens rand kan forudse, at de mister husene. Mange har bedt om kystsikring, men Staten har afslået det.

11

12

13

14

FIGURTEKSTER

10. *Rubjerg Knude* set fra landsiden. Fyrtårnet står ensomt på klitten. Nyt sand kommer fra klinten, og plantagen begravnes af det. Fyrtårnet blev bygget 1900, og da var der ikke klitter på toppen. De kom senere.

11. *Lønstrup Klint* blev dannet, da en gletsjer kom fra nord. Jorden foran den var frossen til en vis dybde. Vægten af gletsjeren knækkede den frosne jord, og de stive flager blev skudt op, efterhånden som isen rykkede frem.

12. *Lønstrup Klint* består af mange skråtstillede flager i de nederste 50 meter. Det blå er ler, det orange er sand. Det er dette sand, der fyger op på klintens top og danner det gule flyvesand øverst. (S.A. Schack Pedersen, GEUS).

13. En stor del af *Lønstrup Klint* nord for *Rubjerg Knude*. Byen er *Lønstrup*. Det hvide murværk ved klintens rand midt i billedet er *Mårup Kirke*. De hårde lernæser skyder sig frem fra klinten.

14. *Rubjerg Knude* med fyret set fra havsiden fra fly. De grå fremspringende lerflager adskilles af gulligt sand. Det nederste af klinten er dækket af nedstyrtet ler og sand, der hurtigt fjernes af havet. Den vandrette linje over lerflagerne er den gamle jordoverflade, som adskiller flyvesandet fra selve klinten.

15. *Rubjerg Knude*, bygningerne ved Fyret. De er fotograferet 1984 og viser sandet i færd med

15

at knuse bygningerne. De er senere revet ned, for der var ikke andet at gøre. Men Fyret bliver stående.

16. *Mårup Kirke* er netop revet ned, kun det nederste af murene står endnu. Havet angriber klinten, selvom det kun blæser lidt. Derfor måtte kirken rives ned. Om få år er kirkens plads væk. Foto okt. 2011.

16